

יבית אומר

עלון שבועי לכבודו של רבנו הגדול
מרן רבי **עובדיה יוסף** זצוק"ל

פרשת ויצא

כסלו תשפ"ו

גיליון מס' 578

דבר העורך הרב יצחק בר זכאי

ויהיו בעיניו כימים אחדים באהבתו אותה (כ"ט, כ')

כאשר אדם מצפה לדבר נכסף בכליון עיניים, נידמה לו שהזמן חולף לאט יותר מתמיד,

ולפי זה כיון שיעקב אהב את רחל ניתן היה לצפות ששבע השנים שעבד בה תחלופנה לאיטן והנה התורה מעידה להיפך:

ויהיו בעיניו כימים אחדים באהבתו אותה.

והדבר אומר דרשני!

השיב על כך הגר"א לופיאן זצ"ל: הטה אוזניך ושמע יסוד גדול!! כל מין אהבה טבעית שאנו מכירים בעולם, כגון אהבת חפץ, או אדם, אין אותה יכול לפרש שהאוהב אוהב את זולתו,

אלא אדרבה **אוהב את עצמו**, כלומר: שהוא אוהב לענג את עצמו בדבר זה האהוב עליו,

משל לאדם שנכנס למסעדה לאכול: וכששאלו המלצר מה אתה אוהב, הוא עונה לו: דגים אני אוהב, הרי כל בר דעת מבין שאין הוא אוהב את הדגים, אלא אוהב את עצמו באכילת הדגים.

אבל אהבה זו של יעקב לרחל היתה **למעלה מן הטבע** הרבה מאוד, ואין לה שום שייכות לטבע כלל וזה שהדגישה התורה ויהיו בעיניו **כימים אחדים באהבתו אותה**, שלא אהב את עצמו אלא זו היא אהבה **רוחנית טהורה** שכל מטרתה יהא להעמיד י"ב שבטים

בלא שום תערובת של חומר גשמי כל שהוא.

להמון העם נידמה שאהבה פירושה – תחושת נעימות הממלאת את האדם בהימצאו במי שמוגדר אצלו כאהובו, אך לימדה התורה שאהבה אמיתית היא מעוררת את האדם **להעניק לחבירו עזרה ולהשפיע עליו נעימות וכל טוב**,

המילה אהבה – נגזרת מלשון "הב"!

מי שמוצא באהבה מקור להפוך הנאתו בלבד, אינו נחשב לאהוב אמיתי.

שבת שלום!

שעון חורף:

שקיעת החמה- 16:39

נץ החמה- 6:18

סו"ז ק"ש: מג"א - 8:19 הגר"א - 8:50

סוף זמן תפילה: הגר"א - 9:42

צאת שבת - 17:10

זמן ר"ת במוצ"ש - 17:44

הזמנים הם לפי אופק ירושלים

סו"ז ברכת הלבנה יום חמישי כל הלילה

פנינים מתורתו על פרשת השבוע

ויצא יעקב מבאר שבע (כ"ח, י')

בזמן שהצדיק בעיר הוא זיוה הוא הודה הוא הדרה, יצא משם – פנה זיוה פנה הודה פנה הדרה (רש"י)

והקשה מרן זיע"א: מדוע כשיצא יעקב מבאר שבע פנה זיוה והדרה, והרי עדיין נשארו שם יצחק ורבהק ששניהם היו צדיקים וא"כ יש עדיין בעיר זיו והוד?

ותירץ: עיקר מטרת הצדיק הוא **לזכות את הרבים** ללכת מחיל אל חיל מבית הכנסת לבית הכנסת ללמד את הבריות חכמה ודעת, ויעקב אבינו קיים זאת, שהרי נאמר בו ויעקב איש תם **יושב אוהלים** – לשון רבים, ולא נאמר **יושב אוהל** – לשון יחיד, מלמד שהיה מסתובב מאוהל לאוהל לזכות את הרבים, אבל יצחק היה **מסוגר באוהלו** שהרי היה סגור נהור בעיניו ולא יכל לראות.

ומשום כך – כיון שיצא יעקב אבינו מיד הורגש חסרונו בבתי כנסיות ובתי מדרשות.

(עפ"י צילום יד קדשו)

והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו (כ"ח, י"ב)

הקשה מרן זיע"א: בגמ' (שבת פ"ט) מובא שאמר משה למלאכי השרת: כלום קנאה יש ביניכם? ומשמע שאין **קנאה במלאכים**,

ויש להעיר לכאורה ממה שאמרו (חולין צ"א): "והנה מלאכי אלוקים עולים ויורדים בו" – תנא – עולים ומסתכלים בדיוקנו של מעלה (דיוקנו של יעקב שחקוק על כסא הכבוד) ויורדים ומסתכלים בדיוקנו של מטה, בעו לסכוניה (רצו להזיקו מחמת קנאה)

מיד: והנה ה' ניצב עליו לשומרו, הרי שיש קנאה בליבם של המלאכים **ויש לתרץ:** שעל כל פנים **בינם לבין עצמם** אין קנאה, שהקב"ה עושה שלום במרומיו.

(מאור ישראל שבת פ"ט)

ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום ואנכי לא ידעתי (כ"ח, ט"ז) הסביר רבינו הגדול: דהנה במרכבה שהוא כסא הכבוד נמצאים 4 אופנים, פני **כרוב** לאחד, פני **נשר** לאחד, פני **אריה** לאחד ופני **יעקב** לאחד, שהוא רביעי למרכבה.

ובתחילה לא ידע יעקב אבינו שדמות דיוקנו חקוקה בכסא הכבוד, אבל המלאכים כן ידעו על כך והתפלאו על כך ורצו להזיקו.

וזהו כוונת הפסוק ומלאכי אלוקים **עולים ויורדים בו** – דהיינו ביעקב שהיו המלאכים עולים למעלה ורואים את דמותו של יעקב,

יורדים למטה ורואים שוב את דמותו של יעקב, ורצו המלאכים להזיקו, ולכן והנה ה' ניצב עליו – פירש"י לשומרו מן המלאכים, ולכן יעקב כשקץ משנתו, אמר "אכן יש ה' במקום הזה"

"אכן" – ר"ת **אריה כרוב נשר** – זה ידעתי שיש,

אבל "ואנכי" – ר"ת **אריה כרוב נשר יעקב** – שגם דמות דיוקני שם זה לא ידעתי.

ותאמר הפעם אודה את ה' על כן קראה שמו יהודה (כ"ט, ל"ה)

אמרו חז"ל (ברכות ז'): מיום שברא הקב"ה את עולמו לא היה אדם שהודה להקב"ה עד שבאה לאה והודתו, שנאמר: הפעם אודה את ה'

וביאר מרן זיע"א: הן אמת שהיו עוד שהודו להקב"ה קודם לאה, אלא שמעלתה של לאה גדולה יותר, משום שאף אם הביע מישוה תודה להקב"ה מ"מ זה היה רק **לשעתו** אבל לאה נתנה **הודאה לה' לעולם**, כי יהודה נקרא על שם ההודאה לעולם, להזכיר תודתה לה' כל ימי חייו.

(מתוך כתב יד קדשו)

חידודי ידע

1. על אלו דברים כותב השו"ע שצריך להיזהר בהם "מאוד"?
2. על אלו דברים כותב השו"ע שצריך להיזהר בהם "מאוד מאוד"?
3. על מי כותב מרן הבית יוסף שהינו "עמוד העולם"?

תשובות

1. א. שו"ע סי' מ"ז ס"א: ברכת התורה צריך להיזהר בה **מאוד וכתב** המשנה ברורה (סי' ק"ב) שלא ללמוד עד שיברך, ויברך אותה בשמחה גדולה, ויתן הודאה על שבחר בנו ונתן לנו כלי חמדתו, גם אמרו חז"ל שאינו זוכה ח"ו להיות לו בן ת"ח עבור זה שאינו נזהר בברכת התורה

ב. שו"ע או"ח סי' קל"ב ס"א: מתרגמין קדושת ובה לציון וצריך להיזהר בו **מאוד** לאומרו בכונה- וכתב המשנה ברורה (סקב) דאמרינן בגמ' מיום שחרב בית המקדש עלמא קאי (העולם עומד) אקדושא דסידרא

ג. שו"ע או"ח סי' תרע"א ס"א: צריך להיזהר **מאוד** בהדלקת נר חנוכה וכתב המשנה ברורה (סק"א): דאמרינן בגמ' הרגיל בנר הויין לו בנים תלמידי חכמים, ופירש רש"י: נר שבת וחנוכה

ד. שו"ע יו"ד סי' ר"מ ס"א: צריך להיזהר **מאוד** בכבוד אביו ואמו ובמוראם

ה. שו"ע יו"ד סי' רפ"ה ס"א: מצוות עשה לכתוב פרשת והיה אם שמוע ולקובעם על מזוזת הפתח, וצריך להיזהר בה **מאוד**

2. א. שו"ע אבן העזר סי' כ"א ס"א: צריך אדם להתרחק מהנשים **מאוד מאוד** וכתב הב"ש שם- לפי שנפשו של אדם מחמדתן לכן כתב מאוד מאוד ב. שו"ע חו"מ סי' ט' ס"א: **מאוד מאוד** צריך להיזהר הדיין שלא ליקח שוחד, אפי' לזכות את הזכאי וכתב הסמ"ע שם- לפי דחמדת ומשיכת האדם אחר הממון הזהיר באזהרה כפולה וכתב

ג. טור או"ח סי' קנ"ו: **מאוד מאוד** יזהר אדם בענין השבועה, שהרבה הפליגו רבותינו בענין שבועת שקר ואפי' להישבע על אמת

ד. טור יו"ד סי' ק"ס: **מאוד מאוד** צריך להיזהר באיסור ריבית

ה. טור יו"ד סי' רמ"ז: מצות עשה ליתן צדקה כפי השגת ידו.

ומאוד **מאוד** צריך אדם להיזהר בה יותר מכל מצוות עשה

ו. טור יו"ד סי' של"ו: ורפא ירפא- מכאן שנתנה רשות לרופא לרפאות, שלא יאמר מה לי לצער הזה, שמא אטעה ונמצאתי הורג נפשות בשוגג, והוא שיזהר **מאוד מאוד** כמו שראוי לזהר בדיני נפשות

3. כתב מרן הבית יוסף (יו"ד סי' ק"ל): **הרשב"א** הוא

מעין המתגבר, עמוד העולם, אשר באורו נראה אור ושם בסי' ק"ה כינה אותו **אורו של עולם**, ועוד כתב שם: דנהירין ליה שבילי רקיעא ושרב מובהק הוא (או"ח סי' ע"ו)

ובשו"ת **נודע ביהודה** (יו"ד סי' נ"ז) כתב על הרשב"א: "אריה שאג מי לא יירא מלהרים ראש נגד הרשב"א"

ומהרשד"ם (שו"ת, חו"מ סי' מ"ג) כתב שר' יוסף טאיטצק היה מחשיב דעת הרשב"א כנגד רוב הפוסקים.

מעשה רב

סיפר רבי שלמה עמר שליט"א – רבה של ירושלים **זכורני שבעת מצע עופרת יצוקה** ביקש מרן שירבו בתפילה וצעקה ולא ינוחו ולא יעשו הפסקה בתפלות ובמתן צדקה, עד ירחם ה' ותפסק האש במערכה, ובוקר אחד הודיעו לי בהפתעה שמרן זיע"א נוסע לציון החיד"א בהר המנוחות בעוד כשעה, להתפלל אל ה' על הישועה לשמור על עדתו ולהרגיעה, ומיד יצאתי, ואחר כמה דקות הגעתי, וראיתי שמרן כבר סיים תפלתו ויצא אל מכוניתו, והלכתי לקראתו, **ואמר לי בזה"ל**: אמרתי לו "מתניתיה דמר קא מתנינא כוליה יומא", ועתה ישראל **בצער ובסכנות**, אני מבקש מכבודו שיעמוד בתפלה על ישראל שהקב"ה ירחם בעת ובעונה הזאת. והאמת שמתחילה לא ירדתי לסוף דעתו של מרן שאמר לי: אמרתי לו מתניתיה וכו' עד **שקלטתי שהתכוין שדיבר עם מרן החיד"א ע"ה** ואמר לו הדברים הנ"ל כדבר איש אל רבו עליהם השלום והחיים, וזכותם תגן לנו ולכל ישראל אמן.

עוד סיפר הרב: אספר לכם דבר שהפליא אותי: אני **כתבתי הרבה** על ההלכה של **נ"ט בר נ"ט** (נותן טעם בר נותן טעם) והיה לי משא ומתן בדין זה עם רבי שלום משאש זצ"ל. אני כתבתי להתיר לכתחילה בענין הזה, והיו לי כמה חילופי מכתבים עם הרב משאש זצ"ל וחשבתי שנגעתי בכל הספרים שמדברים בענין זה, והדפסתי את זה בספרי שמע שלמה ח"ב ומרן זיע"א כתב לי על הסכמה ארוכה על הספר והסכים איתי להלכה, ולבסוף כתב לי **"אל תירא כי עמך אני"**: והוסיף עוד פוסקים שלא הכרתי, ולא הבנתי למה מרן כתב עלי, **אל תירא**, וכי אני מפחיד? לאחר איזה זמן ראיתי בשו"ת מהרשד"ם ששלח שאלה להרדב"ז, והרדב"ז השיב לו – **אל תירא כי עמך אני** ואמרתי לר' משאש ע"ה, הנה תראה, המשפט הזה לקח מרן מלשונו של הרדב"ז, ור' שלום שמח ואמר לי: בודאי מרן לקחת את זה מאחד הפוסקים שהרי הוא **יודע את כל התורה**.

והנה לאחר זמן הגיע חודש ניסן ורציתי לברר את ההלכה של **נ"ט בר נט בפסח** (ולא כשאר איסורים) הייתי אומר שיעורים בכולל והיתה לי **תמיהה עצומה**, הרי פסח חמור יותר מכל האיסורים שהרי חמץ אפילו באלף לא בטל! בודאי נ"ט בר נ"ט יש שבו אחד מאלף ומדוע זה מותר, ועמלתי שלושה שבועות לחפש בראשונים איך התירו בפסח שהוא יותר חמור מאיסורים אחרים. ולבסוף יישבתי את זה על פי איזה רמב"ן **שלמדתי אותו 15 פעמים** ואמרתי את זה לאברכים בכולל ומאוד שמחו, וכשבאתי בערב פסח למרן זיע"א לאחר מכירת החמץ, היה למרן מצב רוח ואמרתי לו את החידוש הזה, אמרתי את זה בקיצור נמרץ כי פחדתי מה יאמר מרן על זה, וכששמע אותי מרן, אמר לי מיד, **כן אתה צודק** כך כתב הרמב"ן, וציטט לי את **הרמב"ן מילה במילה**, ויהיה הדבר לפלא.

עוד סיפר הרב: ששמע מעשה נפלא מפי ר' שלמה בן שמעון שליט"א, שהשתתף עם מרן זיע"א בחתונה של רמי מעלה חשובים ונכבדים, ומרן הוזמן לערוך חופה וקדושין. מרן כדרכו הכין **עדים כשרים כדת וכהלכה** שעל כך היה מקפיד מאוד שיהיו כשרים ויראי שמים, בהרבה חופות שהייתי על ידו, היה אומר מרן לבעל השמחה בזה"ל: **אני והוא הושיעה נא**, ומפרש כוונתו שהוא זיע"א יהיה העד, וגם אני עד, וכך עשה עם עוד ת"ח רבים.

והמנחה הזמין את מרן לסדר קדושין לחתן שהיה בן של אחד **האישים הידועים במדינה** והוסיף המנחה ואמר, ואני מזמין בשם המשפחה את השר הנכבד מר פלוני **להיות עד**, ומיד הגיע כבוד השר, ומרן חשש שלפי ההלכה אותו שר אינו יכול להיות עד בקדושין (אולי שהיה מחלל שבת), ומרן זיע"א קיבלו בחמימות ותיכף לקח את המקרופון ואמר: שכב' השר לא ישמע עד סתם, **אלא יהיה עד של כבוד**, כפי מעלתו, וכתב מרן בשולי הכתובה מתחת למקום חתימת העדים: **עד של כבוד** ואח"כ החתים מרן שני עדים כשרים ויצא הדבר בכבוד ובהיתר.

הלכות טוחן

* **מותר לכתחילה** לרסק בננה, או ירקות מבושלים בשיני המזלג לצורך מאכל התינוק כדי להאכילו לאלתר, וכן מותר לרסק ולמרוח בננה או אבוקדו וכיוצא בזה על פרוסת לחם על מנת לאכול לאלתר.

[והנה כתב הרמב"ם (פ"ז מהל' שבת) המחתיך את הירק מעט **כדי לבשלו** הרי זה חייב, שזהו תולדת טחינה, שהטוחן לוקח גוף אחד ומחלקו לגופים הרבה, וכן כתב הרמב"ם (פכ"א,) המחתיך את הירק דק דק **כדי לבשלו** הרי זה תולדת טוחן, ומרן הכסף משנה שם כתב שהרמ"ק השיג על זה, שהיה לו להרמב"ם לפרש אינו חייב אלא בירק **שאינו נאכל** כמות שהוא, אבל הנאכל חי כגון שום או בצל מותר לחותכו, כמו הפת, וצ"ע, ע"כ.

ובאמת שהרמב"ם דייק לומר **כדי לבשלו** דמוכח דמירי בירק **שאינו נאכל חי** וגם המנחת חינוך (מצוה ל"ט) כתב, שזוהי באמת כוונת הרמב"ם שכתב כדי לבשלו דמוכח דמירי בירק שאינו נאכל חי, עיי"ש]

* **מותר למרוח** בשבת אבוקדו או בננה או חמאה על פרוסת לחם, שאין דין ממרח באוכלין [והנה כתב הרמ"א בדרכי משה (סי' שכ"א סק"ג) בשם המרדכי – שמותר להחליק אוכל כגון מאכל שעושים מתפוחים, דלא חשיב ממרח, הואיל ויכול לאוכלו בלאו הכי, וכן פסק הרמ"א בהגה (סי' שכ"א) להתיר, ומשום שאפשר לאכול אותם בלאו הכי, וכתב שם המשנה ברורה (סי' פ"ב) הלכך בודאי שמותר למרוח על הלחם תפוחים מבושלים, וה"ה לשומן וחמאה,

וכן פסק באור לציון ח"ב (עמ' שט"ז) שמותר לרסק בננה או אבוקדו או תפוחי אדמה מבושלים ע"י מזלג, אף בלי שום שינוי, וכן מותר למרוח אבוקדו על פרוסת לחם, עיי"ש.

ודלא כמו שכתב בשמירת שבת כהלכתה (פרק ו' סעיף ז') שאין למרוח בננה או אבוקדו על פרוסת לחם, משום איסור טחינה וכ"כ בפסקי תשובות (סי' שכ"א סעיף ט"ו), דליתא, שלא שייך טחינה בכהאי גוונא, ועל כל פנים אם עושה כן כדי לאכול לאלתר פשיטא דשרי, וכן עיקר]

* **המחתיך ירק** דק דק להניח לסעודה אחרת **חייב משום טוחן**, אבל אם אוכל לאלתר מותר, ומותר לעשות סלט ולחתוך הירקות דק דק, על דעת לאכול לאלתר.

[ומה שאסר האור לציון ח"ב (פרק ל"ג אות ב') לחתוך עגבניות לסלאט ע"ג קרש חיתוך שחותך דק דק אינו כלום, כי כל שעושה כדי לאכול לאלתר משרא שרי, וכמש"כ מרן הב"י בשם הרשב"א ואין מי שחולק עליו, וכל שכן לדעת פוסקים רבים שאין באוכלין דין טחינה, והוי ליה ספק ספיקא ומש"כ מרן הבית יוסף שטוב לחתוך הסלאט חתיכות גדולות קצת, אינו אלא **לרווחא דמילתא** וכמו שכתב המאמר מרדכי (סי' שכ"א) ושהמנהג פשוט לחתוך הסלאט דק דק בסעודת שבת על דעת לאוכלם לאלתר וסמכו בזה על הרשב"א שאין מי שחולק עליו.

* **כתב המשנה ברורה** (סי' שכ"א ס"ק מ"ה) שלפי מש"כ השו"ע שאסור לחתוך דק דק אלא כדי לאכול **לאלתר**, לפיכך אם חתך שעה או יותר קודם הסעודה **הירקות אסורים באכילה**, ותמוה שהרי המשנה ברורה (סי' ש"ח סק"ב) כתב שהואיל והאיסור בדיעבד על מעשה שבת אינו אלא מדרבנן בכל ספק פלוגתא אם נחשב בישול או לא אין לאסור בדיעבד, דספק דרבנן לקולא, וא"כ בנידון דדין שחתך דק דק, מאחר שיש פוסקים שכתבו דבאוכלין ליכא איסור טוחן, יש לנו להתיר המאכל בדיעבד.

* **מותר לחתוך** בשר מבושל דק דק בסכין ואפילו שלא לאכול לאלתר מפני שאין טחינה באוכלין **שאינם גדולי קרקע**.

(חזון עובדיה שבת חלק ד')

סיפור השבוע

סיפר רבי עזרא בן יוסף שליט"א:

לפני כשנה הוצרכתי לטוס לארה"ב למען אחזקת הכולל, והנה כשהגעתי למיאמי לקהילת החלבים, ניגש אלי

אחד מעשירי הקהילה

והציע לי להתלוות אליו ביאכטה הפרטית המפוארת שלו לסיבוב במרחב הימי של העיר.

ואכן במשך כשעה שטנו ביאכטה והתפעלנו מנפלאותיו

של הקב"ה ומבחינת מה רבו מעשיך ה'.

מיותר לציין שלאותה יאכטה מפוארת יש בה אבירים למכביר כדוגמת שולחן, כסאות, מיטות למנוחה, סירות ים אותם אפשר להוריד למים בלחיצת כפור, פינת קפה, ומאכלים כיד ה' הטובה עליהם.

וכידוע המקום משופע בשועי עולם המתגוררים במקום,

ויש ביניהם שקובעים עיתים לתורה מידי ערב,

מידי כמה דקות נשאלתי ע"י אותו גביר אם רצוני בדבר מסויים, אוכל מסוים, מוזיקה מסוימת, או לרדת למים

עם סירת גומי, כשכל הדברים האלו מגיעים בלחיצת כפתור ועל המקום כך שבאמת לא חסר מאומה מכל מעדני

העולם הזה ותענוגיה.

והנה לתדהמתי לאחר סיום השייט, לפני היציאה מהיאכטה פונה אלי אותו גביר, **ודמעות בעיניו** וכך אומר לי:

רבי עזרא, אני ורצה לומר לך משהו: אתה רואה ממול-

כשהוא מצביע על יאכטה מסוימת על פני המים,

דע לך שזו יאכטה ששווה **50 מילון דולר**,

ושוב מצביע על יאכטה אחרת ואומר לי כבוד הרב זו יאכטה ששווה **30 מילון דולר**.

וכשדמעות זולגות מעיניו ממשיך ואומר לי: כבוד הרב, היאכטה שלי שווה רק **5 מילון דולר**,

מראה פניו היו כאחד שמצבו הכלכלי רע ולא גומר את החודש והדברים אכן נאמרו מתוך צער וללא גוזמה, ומשתף אותי בצערו שעדיין לא הגיע לשווה ערך של חבריו העשירים.

ואז נזכרתי בדברי המסילת ישרים שכותב בזה"ל:

משל לעירוני שנשא בת מלך, אם יביא לה כל מה שבעולם **אינם חשובים לה כלום**, שהיא בת מלך,

כך הנפש אילו הבאת לה כל מעדני עולם, **אינם כלום לה**

למה? **שהיא מן העליונים**.

כלומר נשמתו של האדם שהיא חצובה מתחת כסא הכבוד לעולם לא תסתפק בדברים גשמיים ולא תמצא מרגוע מהם,

מרגוע וסיפוק מוצאים אך **ורק בדברים רוחניים**.

וגם אם נתן לה כל מעדני עולם, עושר, ונכסים רבים,

יאכטות מפוארות, לא תמצא בהם טעם,

שהרי היא בת מלך, ומחפשת ריגושים רוחניים.

ראשונים כמלאכים

בשם האל הגדול והנורא,

אתחיל לכתוב חידושים בפרוש התורה.

באימה ביראה ברדת בזיע במורא,

מתפלל ומתוודה בלב נדכה ונפש שבורה.

שואל סליחה, מבקש מחילה וכפרה,

בקידה בברכה בהשתחויה.

עד שיתפקקו כל חוליות שבשדרה.

ונפשי יודעת מאד ידיעה ברורה

שאין ביצת הנמלה כנגד הגלגל העליון צעירה.*

כאשר חכמתי קטנה, ודעתי קצרה,

כנגד סתרי תורה, הצפונים בביתה, הטמונים בחדרה.

כי כל יקר וכל פלא, כל סוד עמוק וכל חכמה מפוארה.

כמוס עמה חתום באוצרה, ברמז בדיבור בכתובה ובאמירה.

אבל מה אעשה ונפשי חשקה בתורה,

והיא בליבי כאש אוכלת בוערה,

בכליותי עצורה,

לצאת בעקבי הראשונים אריות שבחבורה,

גאוני הדורות בעלי הגבורה,

להכנס עמהם בעובי הקורה.

*ר"ל שערך מיעוט דעתו לעומת סתרי התורה, פחות מערך ביצת הנמלה לעומת הגלגל העליון

(הרמב"ן בהקדמה לפירושו על התורה)

וכתב הרמב"ן: צריך לדעת כי התורה כולה, אמורה מפי הגבורה, ואין בה אות ונקודה אחת שלא לצורך, כי כולה בנין אלוקים חצובה בשמו של הקב"ה (כי התורה כולה שמותיו של הקב"ה...)

ואין חלוק בין "ותמנע היתה פילגש לאליפז" ואלוף מגדיאל... (בראשית ל"ג, י"ג) **לבין עשרת הדברות, ופרשת שמע.** והמחסר אות אחת הריחו כאילו חסר שם מלא. ולכן היה צריך לספירת האותיות ולפירוש התיבות החסרות ויתרות, וכתבי וקרי וסתום ופתוח ואותיות גדולות וקטנות.

(הרמב"ן בס' תרי"ג מצוות היוצאים מעשר הדברות)

וכגון זה כתב רבי מכיר תלמיד רבי יהודה בן הרא"ש: "ויש לנו לדעת כי כל התורה כולה היא דעת המקום יתברך ולא תמצא סיפור ומעשה ודבר וענין בתורה שאינו דבר שכל העולם כולו תלוי עליו, וסוד שמו יתברך, שהוא שם המפורש, וסוד המעלות והמרכבה והחכמות השכליות בנויים עליו, ונראין בתוכו.

מה שלא יוכלו להשיג כל בני הטבע ובעלי החומר אפילו רמז ממנו ואפילו רמז מכל הרמזים שבעולם, ולמה יעמלו לרוח ההבל ולקרב בדרכי תורתנו לדבר אפילו ברמז אות אחת כי ליושבים לפני השם יהיה סחרה וכו' ולמכסה דברים שגלה עתיק יומין" עד כאן דבריו.

זאת היא התרופה היותר גדולה וחזקה שתוכל להמצא, נגד היצר, והיא קלה ופעולתה גדולה ופריה רב: שיעמוד האדם בכל יום, לפחות שעה אחת פנוי מכל שאר מחשבות, לחשוב רק על העניין הזה שאמרתי ויבקש בלבבו: **מה עשו הראשונים אבות העולם שכך חשק בהם ה'?** מה עשה משה רבנו ע"ה? מה עשה דוד משיח ה'? וכל הגדולים אשר היו לפנינו?

ויעלה בשכלו מה טוב לאדם כל ימי חייו לעשות כן **גם הוא וטוב לו!**

(הרמח"ל "בדרך עץ החיים")

"הנה מה שיועיל הרבה לקנות החסידות הוא: גודל ההסתכלות ורב ההתבוננות. כי כאשר ירבה האדם להתבונן על גודלה רוממותו יתב' ורוב חסדיו עמנו ועל גודל אהבתו יתברך לישראל ועל קרבת הישרים אליו ודאי שתלהט בו אהבה עזה ויבחר ויתאוהו לדבר בו וכן תועיל הקריאה בסיפור מעשי החסידים **כי כל אלה מעוררים השכל להתייעץ ולעשות כמעשיהם הנחמדים**" **(מסילת ישרים פרק כ"א)**

וכן דברי מרן ה"שפת אמת" הק' שכתב: "שמעשי האבות הם למעלה מהשגת האדם **כי הגופים שלהם האירו יותר מכל הנשמות שלנו**".

וכתב מרן "החזון איש": "אחת היא לנו אם החולק על הרמב"ם הוא רש"י או הטור והרא"ש, מה לי אם אמרו מלאך גבריאל או מלאך מיכאל, **הלא כל הראשונים שרפי מלמעלה...**"